

බස්නාහිර පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
මෙල් මාකාණක කළඹිත තිශ්‍යක්කාම වෙළු මාකාණක
Department of Education - Western Province Department of E
මෙන්තුව පැහැදිලි ප්‍රාග්ධනයෙහි වෙළු මාකාණක
Department of Education - Western Province Department of E
මෙන්තුව පැහැදිලි ප්‍රාග්ධනයෙහි වෙළු මාකාණක
Department of Education - Western Province Department of E

මාතා තැබුමෙන්තුව වෙළු මාකාණක නිඛුති - තිශ්‍යක්කාම වෙළු මාකාණක නිඛුති - Western Province Department of Education
වෙළු මාකාණක නිඛුති - ප්‍රාග්ධනයෙහි වෙළු මාකාණක නිඛුති - Western Province Department of Education
වෙළු මාකාණක නිඛුති - ප්‍රාග්ධනයෙහි වෙළු මාකාණක නිඛුති - Western Province Department of Education

බස්නාහිර පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව
මෙල් මාකාණක කළඹිත තිශ්‍යක්කාම
Department of Education - Western Province

වර්ත අවසාන ඇගයීම
ආண්ත්‍රුති මත්‍ය්‍යීම් ජාල
Year End Evaluation - 2019

ප්‍රේෂීය
තරම් } 08

විෂයය
පාටම් } බුද්ධ ධර්මය

ප්‍රති
විණාත්තාන් } I ,II
Paper

කාලය
කාලම් } පැය 02ක්
Time

නම :

විභාග අංකය :

I කොටස

සැලකිය යුතුයි :

- ප්‍රශ්න සියල්ලට ම පිළිතුරු සපයන්න.
- අංක 01 සිට 20 දක්වා දී ඇති ප්‍රශ්නවලට වඩාත් ම සුදුසු තිබැරදි පිළිතුර තෝරා ඒ යටත් ඉරක් අදින්න.

- (1) "හිර හා මත්තප්ප" ධර්මයෙහි හැඳින්වෙන්නේ,
- අධිපති ධර්ම නමිනි.
 - අපරිහානි ධර්ම නමිනි.
 - ලෝක පාලක ධර්ම නමිනි.
 - අන්ත්‍රුපනායික ධර්ම නමිනි.
- (2) සිර දැඳා වහන්සේ ලක්දිවල වැඩම කරවන ලද්දේ,
- සංස්මීත්තා තෙරණීය විසිනි.
 - මහිනු මහ රහතන් වහන්සේ විසිනි.
 - දින්ත කුමරු හා හේමමාලා කුමරිය විසිනි.
 - ඇරිටිය කුමාරයා විසිනි.
- (3) බේසනාණන් වහන්සේ උතුම් බුදු බව පත්‍ර පාරමිතා සම්පූර්ණ කළ අයුරු ජාතක කතා-තුළින් විස්තර වෙයි. ඒ අනුව උම්මුග්ග ජාතකයෙන් ප්‍රකට වන්නේ,
- දාන පාරමිතාවයි.
 - සිල පාරමිතාවයි.
 - ප්‍රදා පාරමිතාවයි.
 - උපේක්ඩා පාරමිතාවයි.
- (4) ආගමික සහජ්වනය බුදු දහමේ උසස් ගුණයක් ලෙස අගය කර ඇත. ඒ අනුව ඔබ කළ යුත්තේ,
- සියලු ආගම් ඇදෙහිමයි.
 - අනු ආගම් හෙළා නොදුකීමයි.
 - අනු ආගම් හෙළා දුකීමයි.
 - කිසිදු ආගමක් නොඇදෙහිමයි.
- (5) යහපත් අවවාද පිළිගැනීම උතුම් ගුණාංගයකි. ඒසේ අවවාද පිළිගෙන කටයුතු කර උතුම් රහත්හාවය ලැබූ හිමිනමක් වුයේ,
- රේවත හිමියන් ය.
 - සම්මුක්ෂුත්ති හිමියන් ය.
 - අංගුලිමාල හිමියන් ය.
 - ප්‍රශ්න හිමියන් ය.
- (6) උපසම්පන්න හික්ෂුන් වහන්සේලාට වැසි කාලයේ වස් සමාදන් වී වැඩ සිටීමට විනය තීතියක් පැනවීමෙන් බුදු සිරිතෙහි ප්‍රකට වන ආවාරිතිලි ගුණාංගය ක්‍රමක්ද?
- මහජන මතයට ගරු කිරීමයි.
 - ආගත්තුක සත්කාරයයි.
 - අල්ප ගබදතාවයි.
 - අල්ප ගබදතාවයි.

- (7) අන් සියල්ල පසෙකලා ධරුමය තම සිතට නගා ගැනීමට සුදුසු වන හෙයින්,
 1. අකාලික නම් වේ.
 2. ඔපනයික නම් වේ.
 3. සන්දිවිධික නම් වේ.
 4. ඒහිපස්සික නම් වේ.
- (8) "යෙ ධම්මා හේතුප්පහවා - තෝසං හේතු තථාගතො ආහ...." යන ගාල්‍යවෙන් තම ගුරුවරයාගේ දහමත් හඳුන්වා දුන්නේ,
 1. අස්සර් හිමියන් විසින් කෝලිතට ය.
 2. සංජය පිරිවැඹියා විසින් උපතිස්සට ය.
 3. අස්සර් හිමියන් විසින් සංජය පිරිවැඹියාට ය.
 4. අස්සර් හිමියන් විසින් උපතිස්සට ය.
- (9) බොද්ධයාගේ හස්පිසාර ගුන්ථය වන්නේ,
 1. ධම්ම පදාය ය.
 2. පිරුවානා පොත් වහන්සේ ය.
 3. පන්සිය පනස් ජාතක පොත් වහන්සේ ය.
 4. මහා වංශය ය.
- (10) හික්ෂුන් ගාසනයට ඇතුළත් වූ පලමු කාන්තාව වූයේ,
 1. යසෙදුරා දේවියයි.
 2. පුජාපති ගෝතම් දේවියයි.
 3. බේමා දේවියයි.
 4. අනුලා දේවියයි.
- (11) ආයුක්ඛය, කම්මක්ඛය, උහයක්ඛය, උපවිශේෂක යනුවෙන් බුදු දහමේ පෙන්වා දෙන්නේ,
 1. අකුසල් විපාක දෙන කුම සතරකි.
 2. කුසල් විපාක දෙන කුම සතරකි.
 3. මරණය සිදු වන කුම සතරකි.
 4. පුද්ගලයාට මූහුණ දීමට සිදුවන දුක් සතරකි.
- (12) කරන කළට පවි මිහිරය මිසේ
 විදින කළට දුක් ද්‍රුවිවෙයි ගිනි සේ ... ආදී වූ පදා ඇතුළත් ගුන්ථය වන්නේ,
 1. සුභාමිතයයි.
 2. ලෝකෝපකාරයයි.
 3. බුදුගැන අලංකාරයයි.
 4. ලෝච්ච සගරාවයි.
- (13) අපුත් සහල් මංගලුය, අපුත් අවුරුදු මංගලුය, ඇසුල මංගලුය, කාර්තික මංගලුය යනුවෙන් හැඳින්වෙන සතර මහා මංගලුය තම් වූ ප්‍රධාන පුජාවන් වාර්ෂිකව සිදු කරනු ලබන්නේ,
 1. ශ්‍රී මහා බෝධින් වහන්සේට ය.
 2. ශ්‍රී දළඟා වහන්සේට ය.
 3. ශ්‍රී පාදස්ථානයට ය.
 4. ශ්‍රී කතරගම දේවාලයට ය.
- (14) හික්ෂුන් වහන්සේලාගේ ප්‍රසාද ජනක පැවැත්ම උදෙසා බුදුරජාණන් වහන්සේ දේශනා කළ ඉතා උසස් ආවාර ධරුම පද්ධතිය හඳුන්වනු ලබන්නේ,
 1. සේඛියා ධරුම නමිනි.
 2. බෝධිපාක්ෂික ධරුම නමිනි.
 3. බොජ්ංග ධරුම නමිනි.
 4. ඉන්දිය ධරුම නමිනි.
- (15) ඇස, කන ආදී ඉන්දියයන් රුප, ගබිද ආදී අරමුණු මගින් පිනවීමට ඇති ආගාව නම්,
 1. කාම තණ්හාවයි.
 2. හව තණ්හාවයි.
 3. විහව තණ්හාවයි.
 4. තිවිධ තණ්හාවයි.

- (16) සිතින් සිදු වන අකුසල කරමයකි.
1. ප්‍රාණසාතය.
 2. අදත්තාදානය.
 3. ව්‍යාපාදය.
 4. කාමලීජාවාරය.
- (17) බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ප්‍රගංසාවට ලක් වූ, ව්‍යෝගී රජවරුන් අනුගමනය කළ රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය නම්,
1. දිසරාජ ධර්ම වේ.
 2. දස සක්විතිවත් වේ.
 3. සතර සංග්‍රහ වස්තු වේ.
 4. සජ්‍යත අපරිභානි ධර්ම වේ.
- (18) හිභයාගේ නීත්‍ය ශිලය වන්නේ,
1. පන්සිල් ය.
 2. අටසිල් ය.
 3. තවාංග උපෙස්සථ සිල් ය.
 4. ගිහි දසිල් ය.
- (19) මෙත්තා, කරුණා, මුදිතා, උපේක්ඩා යනු,
1. සතර බුහ්ම විහරණ ය.
 2. සතර සංග්‍රහ වස්තුන් ය.
 3. සතර සංවර සිලය ය.
 4. සතර සංදේශීපාද ය.
- (20) ඔවාද සිප්ප දානෙන්න - සික්ඩාජේති මමං ගරු
යනාදි ගාට්‍යාවෙන් වන්දනා කරනු ලබන්නේ,
1. දෙම්විපියන්ට ය.
 2. වැඩිහිටියන්ට ය.
 3. හික්ෂුන් වහන්සේලාට ය.
 4. ගුරුවරුන්ට ය.

(ලකුණු $2 \times 20 = 40$)

II කොටස

- පළමු ප්‍රශ්නය හා තවත් ප්‍රශ්න හතරකට පිළිතුරු සපයන්න.
- පළමු ප්‍රශ්නයට ලකුණු 20 ක් ද අනිතුත් ප්‍රශ්න සඳහා ලකුණු 10 බැඟින් ද හිමි වෙයි.

- (01) ඔබ පන්ති කාමරයේ දී තුන්වන වාර ඇගයීමට අදාළව පැවැත් වූ "දම් සහා මණ්ඩපය" ඇසුරු කර ගනිමින් පහත ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
- (i) ඔබ ඉහත ක්‍රියාකාරකම සඳහා උපයෝගී කරගත් පෙළ පොතෙහි සඳහන් පාඨමේ නම කුමක් ද?
 - (ii) එහිදි සාකච්ඡා කළ දහම් කරුණු දෙකක් ලියන්න.
 - (iii) දම් සහා මණ්ඩපයකට සහභාගී විමෙදි ඔබ විසින් අනුගමනය කළ යුතු ආචාර ධර්ම දෙකක් සඳහන් කරන්න.
 - (iv) ගාසන ඉතිහාසයේ සඳහන් වන ප්‍රථම ධර්ම සංගායනාවේ මූලිකත්වය දුරු රහතන් වහන්සේ සහ අනුග්‍රහය දක්වූ රජතුමා නම් කරන්න.
 - (v) එම ධර්ම සංගායනාව පැවැත්වූයේ කොහිදි ද?
 - (vi) සංගායනාව පැවැත්වීම හේතු වූ ආසන්නතම හේතුව කුමක් ද?
 - (vii) සංගායනාව පවත්වනු ලැබූයේ මුද්ධ පරිනිරවාණයෙන් කොපම් කළකට පසුව ද?
 - (viii) සංගායනාව පැවැත්වීමේදී ධර්මය හා විනය ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු ලබාදීමේ වගකීම හිමි වූ රහතන් වහන්සේලා දෙනම නම් කරන්න.
 - (ix) ධර්ම සංගායනාවේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ධර්මය නිකාය පහකට බෙදන ලදී. ඉන් දෙකක් නම් කරන්න.
 - (x) ධර්ම සංගායනාව ආදර්ශයට ගෙන ඔබට ඇතිවන යම් සමාජ ගැටුවක් විසඳා ගැනීමට අනුගමනය කළ හැකි ක්‍රියා මාර්ග දෙකක් ලියන්න.

(ලකුණු $2 \times 10 = 20$)

8 ජ්‍යෙෂ්ඨ - මුද්ධ ධර්මය - බේතායිර පළාත

- (02) අසිමිත වූ බුදු ගුණ කල්පයක් පුරා සංශෝධනා කළ ද අවසන් කළ තොගැකිය. (ල. 2)
- (i) තව අරහාදී බුදු ගුණ අතුරින් දෙකක් ලියන්න. (ල. 3)
 - (ii) නොත සැනසිල්ල බුදු හිමි රුව දැකීමය..... මෙම පද්‍යයේ ඉතිරි පද තුන සම්පූර්ණ කරන්න. (ල. 5)
 - (iii) බුදු ගුණ භාවනාව පුහුණු කිරීමෙන් ඔබට ලබාගත හැකි ප්‍රයෝගන පහක් පෙන්වා දෙන්න. (ල. 5)
- (03) "ඡ්‍රීචිනය සුවද්‍රව්‍ය වන්නේ හොඳ මිතුරන් ඇසුරු කිරීමෙනි"
- (i) සඳිසා නමස්කාරය පිළිබඳව බොඳ්ද ඉගැන්වීම ඇතුළත් සූත්‍ර දේශනාව කුමක් ද? (ල. 2)
 - (ii) හිත මිතුරන් ඇසුරු කිරීමේදී අප අනුගමනය කළ යුතු පිළිවෙත් 5ක් සිගාලෝවාද සූත්‍රයෙහි දැක්වයි. ඉන් තුනක් ලියන්න. (ල. 3)
 - (iii) කලුෂණ මිතුරන් ඇසුරු කිරීමෙන් ඔබට ලැබෙන ප්‍රයෝගන 5 ක් පෙන්වා දෙන්න. (ල. 5)
- (04) "දුක හැඳින තුවනීන් ගත කරමු"
- (i) වතුරාරය සත්‍යය පිළිබඳව ඉගැන්වෙන බොඳ්ද සූත්‍ර දේශනාවක් නම් කරන්න. (ල. 2)
 - (ii) පුරාණාවාරයවරු උගන්වා ඇති පරිදි දුක්ක ආරය සත්‍ය පිළිබඳ ආකාර තුන මොනවා ද? (ල. 3)
 - (iii) දුක්ක ආරය සත්‍යයෙන් පෙන්වා දෙන අට වැදැරුම් දුක් අතුරින් පහක් ලියන්න. (ල. 5)
- (05) ජ්‍රීචිනය සාර්ථක කර ගැනීම උදෙසා බලපාන කරුණු 38 ක් මහා මංගල සූත්‍රයෙන් අපට උගන්වා ඇතේ.
- (i) බුදුරජාණන් වහන්සේගෙන් මංගල කරුණු පිළිබඳව විමසා සිටියේ කවරෙකු විසින් ද? (ල. 2)
 - (ii) එදා දැඩිව වැසියන් මංගල ලෙස පිළිගත් කරුණු තුන මොනවාද? (ල. 3)
 - (iii) ලමා කාලය සාර්ථක කර ගැනීම උදෙසා වඩාත් අදාළ වන මංගල කරුණු පහක් පෙන්වා දෙන්න. (ල. 5)
- (06) සසර රස් කරගත් අපමණ කුසල් බලයෙන් අගසව් පදවී ලැබූ මහරහතන් වහන්සේලා දෙනමගේ වරිතයෙන් අපට මනා පුරුවාදර්යයන් සපයයි.
- (i) අගු ග්‍රාවක තනතුරුවලට අමතරව සැරිසුත්, මුගලන් මහ රහතන් වහන්සේලා බුදු සසුනෙහි ලැබූ අග තනතුරු දෙක නම් කරන්න. (ල. 2)
 - (ii) මුගලන් මහ රහතන් වහන්සේගේ අසිමිත බලය උපයෝගී කරගතිමින් සම්බුද්ධ ගාසනය වෙනුවෙන් ඉටු කළ පරමාදර්යී කාර්යයන් තුනක් ලියන්න. (ල. 3)
 - (iii) අගසව් මහ රහතන් වහන්සේලා දෙනමගේ වරිතයෙන් ඔබට ලබාගත හැකි ආදර්ශ පහක් පෙන්වා දෙන්න. (ල. 5)
- (07) ලොකික ජ්‍රීචිනය සැපැවත් කර ගැනීමට අවශ්‍ය බොහෝ උපදෙස් බොඳ්ද සූත්‍ර දේශනාවන් මගින් අපට උගන්වා ඇතේ.
- (i) අනණ සූත්‍රයේ සඳහන් පරිදි ගිහියන් විසින් උපදාවා ගත යුතු සැපැහතර මොනවා ද? (ල. 2)
 - (ii) බුදු දහමින් අනුමත ධාර්මික රැකියාවන් 3 ක් ලියන්න. (ල. 3)
 - (iii) නොකළ යුතු වෙළඳාම් ලෙස බුදු දහමේ හඳුන්වා දෙන වෙළඳාම් පහ මොනවා ද? (ල. 5)